

MINDSZENTI LAP

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre	4 Korona
Fél évre	2 Korona
Negyed évre	1 Korona

VEGYES TARTALMU HETILAP MEGJELEN VASARNAP

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ HIVATAL

Weisz Ignác nyomdájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési- és hirdetési díjak küldendők.

HIRDETÉSEKET

nyilt-téri közleményeket a kiadó hivatal jutányos ár mellett közöl

Mezei munkáskérdés.

I.

Néhány éve már, hogy a magas kormány kiváló gondot fordít a munkások helyzetének javítására, s minden törekvése oda irányul, hogy legalább is türethetővé tegye a munkás elem sorsát.

Ezen atyáskodásnak meg is van a bizonyos jó eredménye, de sok és sok még a kívánni való odáig, míg elmondhatjuk, hogy a munkáskérdés célirányos megoldást nyert.

Nehéz viszonyok közt él ma a nép minden osztálya, legyen az földbirtokos, iparos, napszámos, ur vagy szolga. Mindegyik viseli a nap terhét, kétszeres dologgal, arca véres verejtékével igyekszik válságos helyzetén javítani, de egyik helyzete minden erőlködés dacára sem mozdul ki a küzdelem kátyujából, a másik helyzete javul, de csak csiga módra, mi bénítólag hat kedélyére, s desperátussá teszi, majd vannak, kikre minden iparkodásuk dacára a hátramenés várakozik, s így nem csoda, ha a kormány sem tudja a munkások sorsát egyszerre a megelégedés parnasszusára emelni. Bizunk azonban, hogy kormányunk nemes törekvésének, a társadalom ügybuzgalmának s a munkások szorgalma, kitartása s józanságának — habár lassan is — meglesz a várt eredménye.

A mezei munkások főbaja az, hogy az év nagyobb felét mezei munka nélkül kell elvesztegetniök. Ennek természetes folyamánya az, hogy 4-5 hó alatt — míg a mezőgazdasági munka tart — annyit kellene keresni, mi elég lenne az egész évben családjá eltartására.

Ez azonban ki van zárva, s éppen a mezőmunka hiány szülte községünkben azon néposztályt, mit kubikos néven ismerünk.

A mezőgazdaságnak — miután újabb s újabb, s a czélszerűnél-célseztőbb gépek állanak a mezőgazdák rendelkezésére, — nap-nap után kevesebb munkás kézre van szüksége.

E körülmény nagyban előmozdítja a munkás kezek tulszaporodását.

De nem szabad figyelmen kívül hagyni a népmozgalmi statisztikát sem. Az egészséges népszaporulat tömegesen varázsolja elő a munkás kezeket. Pardon a kifejezésért, de ma tultermelés van az emberekben is, s nem csak buzában vagy egyéb terményben, minek semmi értéke s ára nincs. Huzzunk csak rövid párhuzamot a magyar faj népmozgalmáról, egybevetve a mai s az előtti 30 évvel statisztika adatait.

Az első nemzet fentartó organum a földmivelő osztály.

Ennek gyermeke 23 éves korában már eleget tett a hadkötelezettségének, s menten megnősül, ellenben a régi hadkötelezettség mellett csak 30 éves korban — ha t. i. az első korosztályból vált be — jutott abba a helyzetbe, hogy családot alapíthasson. Ime! míg a régi rendszer katonája kiszolgált, addig a mai volt katonának már 3-4 gyermeke van.

Ugyanezen tünet észlelhető a másik nemzet fentartó elemén, az iparos osztályon.

Hadkötelezettségi idő, a czéh rendszer szabványai a 8 évi vándorlási idő stb. mind gátolták az ifjut abban, hogy lecsaládosodjék. Ellenben ma az iparos osztályra is áll az, mit fentebb a földmives fiáról mondtunk.

E körülmény nagyban előmozdítja a pauperizmust, mert a munkás kéz szaporodik, a munka meg nem, sőt tekintve a technika rohamos haladását, a gépeknek ugy a mezei, mint az ipari munkához való bevonását, ijesztő mérvben fogy.

Egy ujság cikk kerete valami kevés ahhoz, hogy a munkáskérdésről csak némileg is tiszta képet nyújthattunk, miért is a felvetett témát jövő számunkban folytatjuk.

Közgyűlés.

A községi képviselő-testület f. hó 8-án tartott ülésének határozata alapján ugyan-

csak f. hó 22-én és 23-án közgyűlés tartott és amennyiben a tárgyalás alá vett ügy, nevezetesen a községi szabályrendelet módosítása, még e két napos közgyűlésen sem fejeztetett be, f. hó 26-án ismét összeül a közgyűlés a további tárgyalásra.

A közgyűlés lefolyásáról a következő tudósítást hozzuk:

Tóth Mihály elnöklő bíró 9 órakor a közgyűlést megnyitja, mely után szólásra Haász Juda képviselő áll fel. Indítványozza, hogy ne legyen joguk a községi tisztviselőknek az alapszabályok módosításához hozzászólni és szavazatukat gyakorolni, amennyiben az alapszabályok módosítása nagyrészt a tisztviselők fizetéseinek felemeléséről szól.

Vigh Gyula szerint a tisztviselőknek ehhez meg van a joguk, annál is inkább, mert a tisztviselők nem örökösen vannak választva. Most ők ülnek a hivatalban, lehetséges, hogy két év múlva már mások. Tehát nem csak a maguk előnyére, hanem azokéra is törekszenek, kik azon állásokat a jövőben elfoglalják.

Schönfeld Márton azt hiszi, hogy a tisztviselők csak azon esetben szavazhatnak ez ügyben, ha ők az esetleges fizetésemelést a folyó ciklusban nem élvezik.

Tóth Dezső szerint csakis a részletes tárgyalás alkalmával és csak attól a tisztviselőtől vonható meg a szavazási jog, akinek az állásáról szó van.

Gombos Sándor csatlakozik a Tóth Dezső véleményéhez. Különösnek találja, hogy ő mint állatorvos, szavazatával mért nem járulhatna ahhoz, hogy például az esküdteknek, vagy bármely tisztviselőnek milyen dotációja legyen. Es viszont, például az esküdtek mért lennének megfosztva a jogtól, hogy szavazatukkal hozzájáruljanak a pénztárnokok fizetéséhez, avagy bármelyikéhez. Természetesnek találja ő is, hogy a tisztviselő, kinek állásáról szó van, nem szavaz.

Wimmer Károly szintén ily értelemben szólal fel. A tisztviselőktől a szavazati jogot megvonni a képviselő-testületnek nem is áll jogában, mert szabályrendelet szerint a tisztviselőknek szavazati és hozzászólási joguk van minden a közgyűlés tárgyalása elé kerülő ügyhöz.

Korom Gáspár abszurdumnak tartja az indítványnak megtételét is.

Haász Juda szavazást kér elrendelni indítványára.

Tóth Dezső kéri, a szavazás csak akkor ejtessék meg, mikor a tisztviselők fizetésrendezését tárgyalni fogják.

Haász megnyugszik Tóth Dezső indítványában.

Ezután Pap Akos főjegyző felolvassa a szabályrendelet módosítására kiküldött bizottság jelentését.

Az első javaslat, mit a bizottság előterjeszt, a tisztviselők fizetésének rendezéséről szól.

Haász Juda ismét felveti előbb tett indítványát.

Erre ismét felszólalt Wimmer Károly, Vigh Gyula, Korom Gáspár, Gombos Sándor, Schönfeld Márton s többek, természetesen ismét azt vitatva, hogy a tisztviselőknek jogukban áll a szavazás.

Végül is az elnöklő bíró szavazásra óhajtja bocsájtani az indítványt, de Haász Juda nem egyezik bele a fölállással való szavazásba. Névszerinti szavazást kíván, mert a szabályrendeletek módosítását pénzkérdésnek tekinti.

Elnök tagadja azt, hogy pénzkérdésnek volna tekinthető Haász indítványa, mely abból áll, hogy a tisztviselőktől a szavazási jog vonassék meg. Azonban ha 10 képviselő fogja kérni a névszerinti szavazást, akkor azt elrendeli.

Haász Juda nem fogadja el a fölállással történő szavazást, mire a közgyűlés Haász Juda indítványa felett napirendre tér.

Ezután a közgyűlés általánosságban a részletes tárgyalás alapjául elfogadta a bizottság javaslatát.

Ez az előcsatározás kerék 2 órát vett igénybe; így tehát a részletes tárgyaláshoz pont 11 órakor fogtak hozzá.

De mielőtt a részletes tárgyaláshoz hozzá fogtak volna, ismét felállott Haász Juda és indítványozta, hogy a tisztviselők javadalmazási ügyénél, illetve azoknak telemelése kérdésében névszerinti szavazásokkal döntsön a közgyűlés.

Pap Akos olvassa a bizottság javaslatát:

„Bíró javadalmazása 400 korona helyett 500 korona.”

Az elnöki széket Fülöp János esküdtbíró foglalja el, ki is a javaslat felett a névszerinti szavazást elrendeli.

A javaslat mellett szavazott 14, elene 6. (Bíró nem szavazott!)

„II-od bíró javadalmazása 300 korona helyett 400 korona.”

A javaslat mellett szavazott 14, elene 4. (II-od bíró nem szavazott.)

„I. esküdt javadalmazása 250 korona helyett 300 korona.”

A javaslat mellett szavazott 15, elene 5. (I. esküdt nem szavazott.)

„3 esküdt javadalmazása egyenkint 160 korona helyett 200 korona.”

A javaslat mellett szavazott 13, elene 3. (A három esküdt nem szavazott.)

„Adópénztárnok, közpénztárnok javadalmazása 500 korona helyett 600 korona, valamint a közgyám javadalmazása 400 korona helyett 600 korona.”

A javaslat mellett szavazott 11, elene 4. (A két pénztárnok valamint közgyám nem szavazott.)

„Két irnok javadalmazása 700 korona helyett 800 korona.”

A javaslat mellett szavazott 14, elene 4.

„I. szülész nő javadalmazása 80 korona helyett 160 korona, II-od szülész nő javadalmazása 80 korona helyett 120 korona.”

A javaslat mellett szavazott 7, elene 4.

„Lovashadnagy javadalmazása 600 korona helyett 720 korona.”

A javaslat mellett szavazott 12, elene 3.

„I. rendőr javadalmazása marad 360 korona, 3 rendőr javadalmazása pedig egyenkint 300 korona helyett 340 korona.”

A javaslat mellett szavazott 12, elene 3.

„Utkaparó javadalmazása 240 korona helyett 250 korona.”

A javaslat mellett szavazott 11, elene 3.

Ezzel befejeztetvén a tisztviselők fizetésének rendezéséről szóló szabályrendeleti módosítások, a további ügyek tárgyalása másnapra halasztatott el.

II. nap.

Elnök a közgyűlést megnyitván, Tóth Dezső méltánytalannak tartja, hogy az anyakönyvi hivatalnál lévő községi szolgának házbér illetménye, 40 korona, megtagadtatott. Indítványozza, hogy azon községi szolgának is szavazza meg a közgyűlés a lakbér illetményt.

A képviselő-testület Tóth Dezső indítványát elfogadta.

A szabályrendelet 206. §-át a közgyűlés a következőképp módosította:

Hivatalos kiküldetések alkalmával az előjárók, segéd- és kezelő- vagy a szolgáló személyzet tagjai akár a község bel- akár a külterületén történjenek is az, napidiját nem számíthatnak fel. Azonban más községekbe vagy városba leendő kiküldetések alkalmával, ha az illetőknek egyébként munkakörükbe tartozik is az, napidij számítható fel.

Ugy szintén napidij állapítatik meg magánosok ügyében tett kiküldetések alkalmával is és pedig: bíró, törvény- vagy másodbíró, jegyző és aljegyző részére a belterületen 1 korona, a külterületen 2 korona.

Az előjáróságnak többi tagjai, a segéd- és kezelő személyzet tagjai, az ir-

nokok, végrehajtó és szülész nő részére a belterületen 80 fillér, a külterületen 1 korona 60 fillér.

Szolgák és rendőrök részére a belterületen 50 fillér, a külterületen pedig 1 korona.

A szabályrendelet további módosításának tárgyalása a 26-án reggel 9 órakor tartandó folytatólagos közgyűlésre halasztatott.

Megszivlelésül a volt szőlőbirtokosoknak.

A mindszenti volt szőlőbirtokosokhoz volna egy szavam. „Volt”-aknak nevezem őket magammal együtt, mert philoxera elpusztította szőlőinket.

Azt mondják nincs semmi pótolhatlan. Látjuk is, a volt boros gazdák oly jó üzlet isznak az ártézi kut felséges vizéből, mint hajdan szőlők karcos nedűjéből.

Nagyon tisztelem az ártézi kutat, sokra becsülöm a vizét is, de csak annak idejében. Mi mostani felnőttek bor és pálinka mellett nevelődtünk, azért részemről nem tartom elégnek az üdvösségre az ártézi vizet.

Azt regélik az okosok, hogy a civilizáció ölte ki szőlőinket, ezt nem is tartom lehetetlennek, mert hiszen a civilizáció ege alatt keletkeztek a váltó bamisítók, sikkasztók legiója, a paizstetük és filoxerák.

De figyelem! A civilizáció öl és elevenít, óriás adót rak rájuk, de kellemezzel is gyönyörködteti bennünket. Ime! bor helyett ad kénszagu ártézi vizet, épít kocka burkolatot, erre nagy szükségük van a szalmán hizlalt lovaknak, mert a széna kaszálókat elseperte a civilizáció s így a régi, — szénával táplált paripákkal amazok nem állanak ki a versenyt a feneketlen sárban. Hát még mit látunk? A civilizáció millió áldásai közt azt is észleljük még, hogy gazdálkodási rendszerünk is tótágast áll: ma mi búzát vetünk a béka-fészekbe, ahol apáink gazdag kalászatokat arattak. No! de így van ez jól ma, szép a civilizáció, a bolond gomba a legujabb erdei televényben is dusan terem, a civilizációnak, hogy vannak bolond gombái, erről szinte nem tehet senki.

De rátérek tárgyamra. Régi tapasztalat igazolja, hogy az a nép a vidám, melynek kenyere mellé bora is van. Így volt ez nem is nagyon régen Mindszentben is. Kedélyesség, vidámság volt népünk jellemvonása. Bor, pálinka megérte az ujat a tanyai, de a falusi gazdánál is. Ha kanikulában „nyaras” izü lett is az a bor, csak bor volt azért s jól esett vele lehűteni a paprikás hus és a szallona haragját. Exportra nem termeltünk, magunk pedig nem az ingyencz kritikusok szemüvegén át bíráltuk borunkat, jó volt az, mert a magunk termése volt.

De ne legyünk kiosi hitűek! Csak a tőke veszett ki, a földje megmaradt. Ezek a kiveszett tőkék szinte nem gomba módra keltek ott hanem apáink ültették.

Kiveszték a tőkék? Mi következik ebből? Ha házunk leég újból helyre állítjuk azt s felépítjük, kipu sztultak szőlőtőkékink, ültessük be újra. Ez a helyes következtetés.

Igen ám, — mondja egyik másik volt

szőlőbirtokos, — úgy se teremnének már szőlők, mert nem verné fel azokat a vízpára úgy, mint mikor a vizek a szőlők alá jártak ki. De ne izéljenek tisztelt cimborák, hát a nagy negyeken, hol csupa sziklában kapaszkodik a szőlőgyök, mikor veri fel a vízpára? s mégis teremnek azok.

Látom, hogy már némelyek kísérleteznek a szőlőhegyen, ültetnek újból szőlővesszőt, de honi vesszőt dugnak a régi helyébe, kedvüket vesztik, mert azzal biztatja őket a közvélemény, hogy megint megeszi a filoxera s kárba vesz minden munkájuk. A tapasztalat azon utasítást adja, hogy amerikai vesszőt ültessünk, olcsuk be honival s nem kell félnünk a pusztulástól.

Arra törekedjünk, hogy gazdálkodásunk több oldalú legyen, egyik legszebb ága a gazdálkodásnak a szőlőtenyésztés és művelés. Hosszu még a tél, van időnk elvitatni ezt a dolgot.

Erre nézve felkérem *Vigh Gyula* urat, mint ki sokoldalú ismerettséggel bír a szőlészetről, megérte saját szőlője pusztulását, verejtéke árán ültette újra szőlőjét s ma már élvezzi fáradsága gyümölcsét, szőlője bőségben terem.

Ő csinált az uradalom részére is 300 kat. hold szőlőt Dócz körül, szóval a szőlőtenyésztés minden ágában otthon van, — ismétlem — felkérem őt, adjon felvilágosítást, nyújtson jótanácsot, akár a „Mindszenti Lap” hasábjain, akár a tél folyamán esti népelőadás s felolvasásban: mi módot, eszközöket ajánlana a régi szőlőhegy újból való beültetésére?

Hiszem, hogy a régi szőlőtulajdonosok sorakoznának s a jótanácsot követnék, hiszem ezt annál inkább, mert hiszen sokan vannak, kik újra tenyészténi szőlőt, de azért nem tehetik, mert attól tartanak, hogy szomszédjaik ettől visszahúzódnak és így az ültetett szőlő rombolásnak volna kitéve.

Azok közül, kik jó példával mennének elő, ott vannak Wimmer Károly, Tóth Mihály s többen.

Utbaigazítás, felvilágosítás, buzdítás kell nekünk, ezt pedig nem várjuk mástól, mint: *Vigh Gyula* mérnök urtól.

Egy régi szőlőtulajdonos.

VEGYESEK.

— **Értekezlet.** A mindszenti „Polgári Kör” alapszabályai a ministeriumtól jóváhagyólag visszaérkeztek. Ebből kifolyólag a kör e hó 18-án Bertók János helyiségében a tagok összeségének részvételével értekezletet tartott. Az értekezlet mintegy 8 tagú bizottságot küldött ki kebeléből, mely hivatva lesz a tisztújító gyűlés idejét meghatározni, továbbá javaslatba hozni alkalmas jelöltek az egyes állásokra, végül valami ünnepség rendezéséről gondoskodni, mely ünnepség a tisztújító nagygyűlést követné. — A kiküldött bizottság már megtartotta értekezletét, a jelöléseket megtette, valamint határozott az ünnepség ügyében is. E szerint jövő hó 8-án d. u. 3 órakor lesz a tisztújító nagygyűlés, este 7 órakor pedig Vörösmarty ünnepély rendeztetik. Aki a „Polgári Kör” tagjai

sorába lépni óhajt, ebbeli szándékát bejelentheti, illetve aláírhatja a Bertók János vendéglőjében kitett iven, valamint Weisz Ignác ideiglenes jegyzőnél.

— **Halálozás.** Falta Gyula, valamint Baksay Illés lakostársainkat mély csapás érte Falta Sándor urnak f. hó 19-én történt halálával. A megboldogult Falta Gyula urnak édes atyja, Baksay Illés urnak pedig apósa volt. Temetése f. hó 21-én ment végbe nagy részvét mellett. A család a következő gyászjelentést adta ki: Alólirottak a legmélyebb fájdalommal jelentik a legjobb apának, nagyapának, testvérnek, apósnak és sógornak **FALTA SANDORNAK** folyó évi november hó 19-én, este 7 órakor, életének 75-ik, özvegységének 32-ik évében végelgyengülés következtében történt gyászszel elhunytát. A megboldogult földi maradványai folyó hó 21-én d. e. 10 órakor fognak — Baksay Illés házatól — az ev. egyház szertartásai szerint a mindszenti rom. kath. temetőbe örök nyugalomba helyeztetni. Mindszenti, 1900. november 20. Nyugodjék békében! Gyermekai: Falta Lajos és neje Szekerka Teréz, Falta Judith, Falta Imre, Falta Róza és férje Baksay Illés, Falta Gyula és neje Bóbor Mariska. Testvére: Falta Imre és gyermekei. Unokái: Falta Jenő, Falta Gizella, Falta Jolánka, Falta Margitka, Baksay Lajos, Baksay Etelka. Sógornői: Szamecz Katalin, Szamecz Anna, Szamecz Julianna és férje Szilágyi Sándor, Samecz Teréz.

— **Pásztorjáték.** Kettő is van készülében — mint értesülünk — az ily kegyeletes előadásból. Az egyiket karácsony előestéjén, illetve délutánján rendezi Hevessy Julia k. a. ovodás növendékeivel. A másikat karácsony első napjának délutánjára tervezik Vitos Jánosné öngyűlése, Thury Károly helyi segédlelkész és Almásy László helybeli kántor. Elvezetés órákra van kilátása az érdeklődő közönségnek.

— **Veszélyes kocsiszás.** A lefolyt hét egyik napján Rác Ignác urad. kasznár esti órákban Talatiszáról jött családjával, s a kövezés szülte rossz közlekedési uton a Csucson kocsijával felborult. Komoly baj nem történt. Valóban itt volna az ideje a kövezési vállalatnál komolyan szóba állani, alig pár öl van még hátra a kövezési munkából, s hetekig vesztegel a munka. Allítólag nincs kövük. Jár a hajó, közlekedik a vasút, a vállalat mégis azt tartja: a vis major ellen dolgozni nem lehet.

— **Dohány beváltási határnapok.** Az ez évi dohánytermés állami beváltásra nézve, vármegyénket érdeklően a következőkben van a határidő megállapítva. A csongrádi dohánybeváltó hivatalban kezdődik a termés átvétele 1901. évi január 2-án és tart bezárólag január 25-ig; a szegedi dohánybeváltó hivatalnál pedig kezdődik a termés átvétele szintén január 2-án és tart bezárólag február hó 28-ig. A dohánybeváltási határnapokra felhívjuk a termelők figyelmét.

— **A derekegyházi ikrák.** Ha még meg lehetett volna tartani az életnek, a szími híres ikráknek méltó ellenpéldáya lett volna az az iker-gyermek, miket a napokban egy derekegyházi uradalmi

csószné szült a világra. A természetnek csodás alkotása mindenképen ez az iker, mely Czukerman Soma dr. szentesi kerületi orvos és Lövy Zsigmond dr. asszisztálásával is boltan került csak ki a világra. Az iker két teljesen kifejlesztett épkezlábú gyermek. Fejük, törzsük, végtagjaik önállóan teljesen kifejlettek, azonban az egész mellkas hosszában, egymással szemben egy lepennyel vannak összeforva és egy közös köldökszinorjuk van. A szegény anya szülése természetesen egyike volt a legkínosabbnak és annyi ideig tartott, hogy közben a két gyermek megfulladt. Az érdekes és ritka természeti csodát Czukerman dr. áthozta Szentesre, itt a városi kórházba konzerválták, és mint a természet különös eltévelyedését, a gimnáziumi muzeumnak adják át megőrzés végett.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik a bennünket ért mély csapás alkalmával részvételüket kifejezték, valamint a megboldogult temetésén részt vettek, hogy ez által is enyhítés mély fájdalomunkat, ez uton is hálás köszönetünket nyilvánítjuk.

*Falta Gyula és neje,
Baksay Illés és neje.*

CSARNOK.

R ó m a.

E fürdők, mint általában a császárok korában a római nép számára épített fürdők a legpompásabb fényűzési építkezések közé tartoztak.

A cirкус s a színház mellett a fürdők voltak azok, hol a római előkelő világ unalmát előlté.

Az ily fürdők a test felüdítése mellett a legkülönbébb szórakozást nyújtották, el voltak halmozva mindenféle műkincsekkel; voltak bennük ebédlők, játék-helyek, árnyas sétányok s más szórakoztatások.

Az egyik teremben tudományos vitatkozások, a másokban szónoklati előadások, szavalatok, erőmutatványok folytak.

Diocletian császár fürdői egy római négyszögmezőt foglaltak el s 3200 márványkád volt bennük.

A San-Maria degli angeli templom némi fogalmat nyújthat e fürdő nagyszerűségéről.

A templom ugyanis a fürdő egyik részéből, a langyos fürdőhelyiségből lett átalakítva s hatalmas boltívezetei, gránit oszlopai meglepnek bennünket s önkénytelen eszünkbe jut, hogy a római építészet eme büszke mesterművéül elismert fürdők építésénél 40.000 keresztény rab-szolga ment tönkre.

De még hatalmasabb benyomást tesz reánk a Pantheon óriási kupolájával, melyet Agrippa, Augustus veje építtetett Kr. e. 25-ben; eredetileg fürdő gyanánt, később azonban templomul avatta fel az összes isteneknek.

IV. Bonifáczius pápa a 7. század elején keresztény templommá szentelte fel a mindenszenteknek s a római vértanúk számos ereklyéit helyezte el benne.

Csodásan magasztos épület nagyszerű méreteivel, különben külselye minden dísz nélküli, bár a régi írók irtak pompás díszítményeiről, szobraitól, melyek az isteneket ábrázolták.

Világosságát a kupola csucsán levő, mintegy kilencz méter átmérőjű nyíláson át kapja, melyen át esős időben úgy szakad be az eső, hogy egész tócsa van a templom közepén, sőt nagy esők alkalmával alacsony fekvésénél fogva csolnakázni is lehet a templomban.

Vannak ismét templomok, melyek az ó-kor nevezetes helyein épültek s gyakran éles ellentétben állanak azokkal.

Igy S.-Salvatore es S.-Maria sopra Minerva egy Minerva-templom alapjain, a S.-Francesca Romana a büszke kettős templom fölött, melyed Hadrián Venusnak és Rómának emeltetett; a S.-Croce in Gerusalemme Heliogabal vérengzéseinek helyén, s maga a Pétertemplom is részben Nero versenypályájának alapjain; a S.-Giuseppe-templom annak a régi fogháznak a helyén, melyben szent Péter és Pál apostolok fogva voltak; a S.-Maria liberatrice a Veszta-szüzek templomának helyén.

Építészeti és műtörténeti szempontból némely templomok nagyságuk által tűnnek ki, mint a Szent Péter, Szent Pál, a Lateran és a Mária Maggoire patriárchá-

lis bazilikák. A Sz.-Péter-temploma nem csak Róma, de az egész kereszténység legnagyobb temploma.

Rómában legnagyobb ily bazilika volt e század kezdetéig a városon kívüli Pál-templom, 1823-ban azonban porra égett s a restaurált templom elég impozáns ugyan de nélkülözi a réginek komoly méltóságát; most aztán legnagyobb bazilika a Marie Maggiore, melynek fehér márványból készült kettős hatalmas jóniai oszlopsora nagyszerű benyomást tesz a szemlélőre.

Fel kell még említenünk Róma hét főtemplomát, melyeket a zarándokok rendszeren fel szoktak keresni.

Ötöt azok közül egyuttal patriárcha-templomoknak hívnak, a mennyiben a kereszténység öt régi patriarchátusának nevét viselik; ezek: S.-Giovanni in Laterano; a S.-Marie Maggoire; S.-Paolo és S.-Lorenro, a két utóbbi a városon kívül; ezekhez csatlakozik a hetes szám kiegészítésül S.-Croce in Gerusalemme és S.-Sebastianó. Ezek közt Szt.-Péter temploma óriási aránysáival méltán bámulatba ejt bennünket; ez a világ legnagyobb temploma.

A mindenféle mesteremberek számára, kik évről-évre folytonosan a roppant épület javításával vannak elfoglalva, egész kis falu van építve házakkal és kutakkal a templom lapos tetején.

(Vége.)

Népmozgalmi adatok a lefolyt hétről:

I

Házasságra lépett:

Muesi Antal Szabó Katalinnal.
Mihály Tamás Kálló Annával.
Varga Flór Antal Katalinnal.
Kovács János Szécsényi Annával.
Gémes Sándor Varga Erzsébettel.
Búsi János Seres Mariskával.
Antal Ferenc Szombathelyi Viktorral.
Korom János Lőrincz Pirossal.

II

Születtek:

Dombi Erzsébet, Hevesi Mihály, Bugyi Kata, Pap Pál, Kirschner József, Seres Pál.

III

Meghaltak:

Dömötör János 14 hónapos, rángások.
Megyeri Eszter 1 hetes, időtlenség.
Pap Anna 1 éves, rángások.
Falta Sándor 75 éves, aggkór.
Kis János 3 hónapos, béllob.

Felelősszerkesztő és kiadótulajdonos.

Weisz Ignác.

N a p t á r a k

1901. évre.

A t. közönség tudomására hozom, miszerint az 1901. évre szóló naptárak megérkeztek és könyvnyomdamban beszerezhetők.

A közönség különös figyelmébe ajánlom heti előjegyzési naptáraimat, melyek eddig is a legnagyobb keresletnek örvendtek.

A „Mindszenti Lap“ előfizetői a naptárakból 5 százalék kedvezményben részesülnek.

Több mint 50 féle naptárból választék és pedig 15., 20., 25., 30., 40. és 60 kr árban.

Tisztelettel

W E I S Z I.
könyvnyomdája.